

[Sigsgaard.]

interesserne fælles; de store kapitalgrupper har afgørende indflydelse på hovedbankerne. Så meget kan vi dog konstatere ved at bruge de kilder, som bl. a. fru Hanne Rein-toft nævnte for et øjeblik siden, og som handelsministeren i hvert fald også har adgang til. Det er altså ikke løse påstande, jeg her fremkommer med. Dermed bestemmer disse kapitalgrupper, hvor bankerne altså er involveret, hvem der skal have lån, og hvem der ikke skal have lån, og det vil altså sige, at de bestemmer, hvilke virksomheder der skal overleve, og hvilke der skal gå ned med flaget. Det er hverken handelsministeren eller folketinget, der bestemmer det; det er koncernerne og storbankerne.

VS finder det derfor afgørende vigtigt at få undersøgt bankernes ejerforhold og deres og forsikringsselskabernes interesser i danske selskaber. Vi ønsker altså et langt bredere kommissorium end det, som trustkommissionen i sin tid havde.

Dernæst skal jeg vende mig til modtagelsen af forslaget her i dag. Jeg behøver ikke at beskæftige mig med VKR i almindelighed, men kan nøjes med handelsministeren, for stort set sagde man det samme — med lidt modifikationer fra radikal side.

Jeg tror godt, jeg tør karakterisere handelsministerens afvisning som sjældent overlegen. Den var i øvrigt kortfattet og gik ikke ind på den problematik, der her rejstes. Årsagen til den lethed, hvormed man bevæger sig uden om disse problemer, kunne være en bundløs naivitet, en blindhed for, hvad der faktisk foregår for næsen af os, men det vil jeg nu alligevel ikke beskylde handelsministeren for. Den anden mulige årsag er, at man ønsker at beskytte monopolerne, og ministeren sagde også klart, at han i ét og alt støttede den videre udvikling af koncentrationen, for den var nødvendig. Samtidig sagde han en hel masse pæne ord om de små virksomheder, hvor vigtige de var — samtidig med at man altså slagter dem.

Det er en oplagt interesse for befolkningen at få mere kendskab til, hvem der har den økonomiske magt, det tror jeg ikke der kan være to meninger om, det må vi alle sammen være interesserede i. Men det fremgik klart af ministerens indlæg her før, at han ikke ønsker denne klarhed, han ville

ikke have noget som helst med dette forslag at gøre, og dermed gjorde han det sjældent klart, hvilke interesser han repræsenterer, og hvilke interesser han varetager.

I øvrigt er det interessant at se i Børsen i dag, at en af repræsentanterne for de meget store monopoler, Nils Foss fra F.L. Smidth, siger, at han ikke har spor imod den foreslåede undersøgelse; han er selvfølgelig uenig i baggrunden, men han har ikke noget imod den. Det har handelsministeren imidlertid, det har regeringen, den vil ikke have klart lys på de forhold her.

Jeg siger tak til SF for tilbuddet om en plads i udvalget. De udvalg, der behandler oppositionsforslag, som i forvejen er afvist fra regeringens side, foretager sig sjældent så forfærdelig meget mere, det bliver tit sylteudvalg, men der kan jo stilles nogle spørgsmål. I hvert fald tak for tilbuddet.

Jeg siger tak også til socialdemokratiet for en velvillig modtagelse. Jeg må forstå det sådan, da man jo ikke via en ny aktieselskabslov kan få klaret alle disse problemer, at man på den ene eller den anden måde vil tilgodese de tanker, der ligger i vores forslag, i det øjeblik man får regeringsmagten, og det er jo ikke sikkert, det varer så længe.

Vi stiller forslaget her af flere grunde. For det første er der meget stor uvidenhed om koncentrationsudviklingen. Sidst har vi set det i perspektivplanen, hvor der ikke er ét ord om det forhold, som dog ellers er det væsentligste træk ved kapitalismen i dag.

For det andet så er det næsten latterligt at foregøgle, at økonomisk demokrati er muligt på f. eks. fabrikken Rosti i Roskilde, når det ikke er fabriksledelsen, men A. P. Møller, der bestemmer. Der er i det hele taget en modsætning mellem de stadig stærkere ønsker om demokratisering og så den voksende koncentration. Virkelig demokratisering bliver stadig mere umulig under de bestående samfundsforhold.

For det tredje tror vi, at indsigt i disse forhold er den første betingelse for at ændre dem. Ministeren sagde en hel masse om, og det samme gjorde regeringsordførerne, at VS vil mistænkeliggøre nogle virksomheder og vil karakterisere visse koncerner som suspekte. Det er overhovedet ikke vores ærinde, det er totalt misforstået, det er bare påstande, det er bare udflugter, for at undgå at komme ind på en realitetsbehand-